

Derk Bolt

**GROETEN UIT
VERWEGGISTAN**

OP REIS VOOR *SPOORLOOS*

Herkend

Bij het verlaten van de MDII op het vliegveld Zanderij in Suriname begint het meteen al. Ik ben nog niet onder aan de trap of de jongens van de belading steken hun duimen op. *Spoorloos!!!* Eerst denk je aan een toevalstreffer. Maar de mevrouw van de douane doet ook al zo vreemd. Goedenavond meneer Bolt, komt u iemand opsporen?

Het gebeurt me in Nederland natuurlijk ook weleens. Mensen die mij herkennen. Ze lopen voorbij en dan hoor je nog net iets te luid fluisteren: dat is toch die vent van... je weet wel... van *Opsporing Verzocht*, toch? Het stoort me niet, mensen zijn altijd aardig en je bent natuurlijk niet voor niets een min of meer bekend Nederlandertje. Er kijken elke week een kleine tweeënhalve miljoen mensen naar je, dus is de pakkans groot. Maar Suriname dan?

De receptioniste van het hotel giechelt. Ze vraagt of ik het echt ben en ik bevestig haar vermoeden. Ik ben het echt. De jongedame vertelt dat ze altijd met veel plezier naar het programma kijkt en ze wenst me succes.

De volgende ochtend stap ik nietsvermoedend ontwaakend Paramaribo in. Al na tien seconden wordt er luid gegild. Een overval, denk ik. Of misschien iemand gestruikeld en een been gebroken. Dat is het dus niet. Al schreeuwend komt een groepje dames op me af. Mijn naam scanderend en hun blackberries reeds in de aanslag. Meneer Bolt, wat leuk dat u hier bent, mogen we

met u op de foto? Het moet niet gekker worden. Ik ben net wakker en beseft niet in welk theaterstuk ik terecht ben gekomen. Waar hangt de camera van *Banana Split*?

Wezenloos voor me uit starend ga ik zes keer op de foto met steeds een andere Surinaamse dame. De rest van de dag verloopt als een kafkaïaanse droom. Op straat begroet men mij voorkomend. Dag meneer Bolt, of, wanneer de naam vergeten is, dag meneer Spoorloos. Er gaan duimen omhoog en iedereen glimlacht vriendelijk. Sommigen beweren een grote fan te zijn. Anderen loven mijn talenkennis en nog grotere enthousiastelingen dichten mij een Sherlock Holmes-achtige opsporingsgave toe. Het is allemaal zeer vleidend en regelmatig voel ik me gegeneerd door de loftuitingen, maar ik begrijp er niets van. Hoe kan het dat iedereen en dan bedoel ik ook echt iedereen, mij kent?

Aan de rand van het zwembad in hotel Torarica liggen de *bakra's* te luieren. De blanken, meestal Hollanders. Ze kijken niet op of om, maar wentelen zich gedachteloos rond in de brandende zon.

Ineens is daar André. Ik herken hem meteen, de 'poolboy'. Nou ja, dat was hij vroeger, twintig jaar geleden toen ik hem voor het eerst ontmoette in hetzelfde hotel. Nu is hij 'poolman'. André valt mij in de armen alsof we broers zijn die elkaar na lange tijd weer zien. Hoe het met mij gaat en dat ik zo beroemd ben geworden en dat hij altijd naar *Spoorloos* kijkt. We gaan samen op de foto. Dan is het hek van de dam. Stuk voor stuk meldt het hotelpersoneel zich om zich met mij op de mobiele telefoon te

laten vastleggen. Dat veroorzaakt een enorme commotie. De badgasten kijken nu ook op. Hé, is dat niet die vent van uhhhh... *Opsporing Verzocht*, of zo? Het fotograferen neemt buitenissige proporties aan. U denkt misschien dat ik overdrijf, maar echt, ik spreek de zuivere waarheid.

Ik ontdek nu ook waar de bekendheid vandaan komt. BVN heet het. De zender die het Beste Van Nederland over de hele wereld verspreidt. *Spoorloos* hoort daarbij en in Suriname blijkt men massaal te kijken. Daarom kent men mij. Na een week loop ik uiteraard naast m'n schoenen door al die aandacht. En ook daarom is het goed weer te vertrekken. Op het vliegveld verloopt alles normaal. Iedereen spreekt me aan, wil op de foto en kent mijn naam. Wereldberoemd in Suriname.

Aan boord van het vliegtuig ruil ik van stoel met een meneer die graag naast zijn vrouw wil zitten. Geen probleem. Nog nagenietend van mijn bekendheid zie ik de purser naderen. In zijn handen de lijst met namen van gewaardeerde passagiers. Hij stopt, kijkt me vriendelijk aan en spreekt de gedenkwaardige woorden: goedenavond meneer Prins, fijn dat u bij ons aan boord bent. En terwijl ik de purser verwijs naar de man achter me met wie ik van plaats ruilde, land ik weer stevig met beide benen op de grond. Ben ik niet die vent van... uhhh...?

Bierboot

Bier is de universele dorstlesser waarmee men een werkdag genoeglijk kan afsluiten. Dat is algemeen bekend. Hoe warmer het is, hoe meer ik uitkijk naar dat moment. En in Bahía Solano aan de Colombiaanse kust is het warm. Tropisch warm, vochtig, benauwd. Wanneer de zon onder is en het daglicht gedoofd, kunnen we de filmspullen opbergen. Achter de toog in de lege bar van het hotel staat een dame glazen te poetsen. Verhit, bezweet en vooral dorstig vraag ik vriendelijk om de consumptie waar ik al zeker een uur naar snak. Doet u mij maar een flesje bier. Ijskoud graag. De vrouw gaat onverstoord door met het poleren der glazen en kijkt me meewarig aan. Er is geen bier, deelt zij verpletterend mee.

Volkomen uit het veld geslagen zoek ik naar woorden. Hoe kan dat nou? Geen bier. Er is altijd bier, altijd. Zeker in Colombia. Hoe moet je anders de gebraden kip weg krijgen? Pas nadat de barmevrouw alle koelkasten heeft geopend om de inhoud te tonen dringt het tot me door. Verdomd, er is geen bier. Gezwind verplaats ik me naar de hoofdstraat van Bahía Solano. Ik probeer het in La Esquina, het hoekje. De mannen zitten te dobbelen en te schreeuwen. Men drinkt sterk spul, aguardiente. Ik hou het bij een biertje. Tenminste, dat zou ik graag willen. Maar ook hier krijg ik te horen dat het er niet is. Voor vandaag is het op, zegt de barkeeper geheimzinnig. Geen

idee wat hij daarmee bedoelt, maar ik ben al op weg naar het restaurantje van Antonio aan de overkant. Die heeft ook al geen bier. En even verderop bij El Fuente krijg ik opnieuw nul op het rekest. Het is niet te geloven. Ik loop al minstens een half uur tevergeefs te zoeken naar een koud biertje, een eerste levensbehoefte, maar niemand heeft het in huis.

De hoteldirecteur praat me later bij. Het gebrek aan bier is het directe gevolg van een ongeluk dat een week eerder plaatsvond voor de kust van het dorpje. Bahía Solano is een afgelegen oord. Je kunt er alleen maar komen met een vliegtuigje of een boot. De vliegtuigjes hebben een zeer beperkte capaciteit, dus gebeurt het bevoorraden voornamelijk via de zee. Het vervoer van bier is een onderneming op zich. Elke maand wordt reikhalzend uitgekeken naar het binnenlopen van de bierboot. Een schip volgeladen met kratten Aguila-bier. Het is zoiets als de intocht van Sinterklaas. Zie ginds komt de bierboot.

Een week geleden was het weer zover. Maar vijftig meter uit de kust ging het helemaal mis. De bocht naar de aanlegsteiger iets te ruim genomen, een rotspunt onder het wateroppervlak doet de rest. De boot kantelt, maakt water en zinkt waar iedereen bij staat. Een groep dorstige duikers gaat vervolgens aan de slag. Met ontroerende inzet brengen ze de kratten bier boven water. Het gaat langzaam en de voorraad blijft beperkt. De bierliefhebbers van Bahía slaan snel toe en dus is het dorp elke avond opnieuw volledig bierloos. Mooi is dat.

De volgende ochtend staan we vroeg te genieten van

de opkomende zon. Vanaf de pier in het haventje hebben we een mooi uitzicht op Bahía Solano. Maar onze belangstelling gaat vooral uit naar de kikvorsmannen die net terug komen varen met hun scheepje vol blonde rakkers. De kratten worden geteld in het bijzijn van een aantal zwaar bewapende militairen. Zorgvuldig noteert men wat aan wal wordt gebracht. Wanneer ik mij bekendmaak als potentiële koper van zo'n heerlijk kratje blij ik daarvoor niet in aanmerking te komen. De militaire opzichter verbiedt de transactie. Geen verkoop aan particulieren.

Ik vrees voor opnieuw een biervrije Feierabend. Maar Bahía is klein en de enige vreemdeling in town is makkelijk te vinden. Die avond meldt een geheimzinnige man zich bij het hotel. Of ik nog in ben voor de aanschaf. Samen sluipen we door de donkere straatjes naar een afgelegen plek aan het water. Daar staat een kruiwagen met zes grote flessen Aguila. Ik reken een vermogen af en krijg een vuilniszak om de handel te vervoeren. In het hotel laat ik de flessen geforceerd koelen in de diepvries. Daarna een uitgebreide douche.

Wanneer ik een uurtje later dorstig de bar weer binnenloop zit een groepje vaste klanten gezellig te pimpen. Grote flessen Aguila, dikke pret. Ik zie meteen hoe laat het is. Daar gaat m'n bier, zomaar de dorstige kelen der Bahíanen in. Het barmeisje wast haar handen in onschuld en ik verman me. Woedend neem ik een wijntje. Straks maar weer op zoek naar m'n bierdealer.

Wrattenhoofd

Elke ochtend zit ze er en steeds als ik haar zie kan ik mijn ogen nauwelijks van haar af houden. In het centrum van de Noord-Braziliaanse havenstad Belém begint de dag vroeg. De zon is om half zeven al behoorlijk warm en een paar uur later zal de hitte verzengend zijn.

Het eerste wat ik doe op zo'n nieuwe dag is het hotel uit lopen naar het stalletje op het plein. De uitbaatster staat al klaar met een enorm kapmes en koelboxen vol jonge, groene kokosnoten. Het koude sap is heerlijk en ik moet me beheersen om me er geen ongeluk aan te drinken. Maar meteen de eerste dag al valt m'n oog op de bijzondere vriendin van de uitbaatster. Eerlijk gezegd, ze is afschrikwekkend, ik kan het moeilijk anders zeggen. De vrouw heeft een licht misvormd hoofd dat bedekt is met enorme wratten. Passanten lijken geen notie van haar te nemen. Maar ik doe dat wel. Wat zou deze vrouw mankeren? Waar komen die verminkingen vandaan? Uiteraard dwing ik mezelf niet te staren en groet ik haar elke ochtend nonchalant vriendelijk. Vragen wat er loos is durf ik niet. Dat vind ik gênant.

Een paar dagen later komen we terecht in een bijzondere plaats ten noorden van Belém. Ik had nooit gedacht nog eens in iets dergelijks te belanden, maar de voorzienigheid heeft altijd verrassingen in petto. Het dorpje waar we uit de auto stappen blijkt een oude leprakolonie.

Er staan keurige huisjes, ik zie een kerk, een voetbalveld en een cafeetje waaruit oorverdovende muziek klinkt. Geen spoor van lepra. Hoewel? Een man wijst de weg naar de oudste inwoner van het dorp. Aan zijn hand ontbreken overduidelijk een paar vingers. Dus toch.

Eerlijk gezegd dacht ik dat deze bijbelse aandoening nauwelijks meer bestond. Misschien nog ergens diep in een onherbergzame jungle, het donkere hart van Afrika, de onbereikbare stukjes Borneo. Maar niet langs de openbare weg in toeristenland Brazilië.

We komen in contact met een man die alles weet over het dorp. Nee, ik moet niet denken dat lepra verdwenen is. Er worden nog altijd zieken behandeld in het lokale ziekenhuisje en de meeste mensen die hier wonen hebben ooit lepra gehad. De een wat erger dan de ander. Gelukkig is het niet besmettelijk, dus we hoeven ons geen zorgen te maken. Dit vertelt de man terwijl hij zijn hoestbui smoort in de hand die ik zojuist hartelijk heb geschud. Wanneer we belangstellend rondkijken in het hospitaaltje begin ik het toch een beetje benauwd te krijgen. Het ziet er niet fijn uit, die lepra. En de dienstdoende zuster vertelt dat er in Brazilië elk jaar weer een paar duizend gevallen bij komen. Ik vraag hoe dat nou kan wanneer de ziekte niet besmettelijk is. Verbaasd kijkt ze me aan en legt vervolgens uit dat lepra wel degelijk is op te lopen door contact met een patiënt. Het gebeurt weinig, maar je kunt niet voorzichtig genoeg zijn.

Ongerust kijk ik naar mijn handen. Ik heb er al zeker vier geschud, waaronder die van de rochelende hoester.